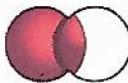

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 04-04-4-2395/20

Sarajevo, 4. 12. 2020. godine

**SAOPĆENJE ZA JAVNOST O OBJAVLJENOM IZVJEŠTAJU REVIZIJE UČINKA
„UPRAVLJANJE INTERVENCIJAMA U SLUČAJU INCIDENTNOG ZAGAĐENJA JADRANSKOG MORA“**

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine proveo je paralelnu reviziju učinka o temi „Upravljanje intervencijama u slučaju incidentnog zagađenja Jadranskog mora“. Cilj je bio ispitati da li su nadležne institucije u FBiH stvorile prepostavke za efikasno upravljanje ovim intervencijama. U međunarodnom projektu paralelne revizije učinka učestvovao je, u okviru svojih nadležnosti, i Ured za reviziju institucija BiH, te vrhovne revizijske institucije iz Hrvatske, Crne Gore, Slovenije, Italije i Albanije.

Područje Jadranskog mora predstavlja vrijedan resurs i ekonomski potencijal za Bosnu i Hercegovinu. Moguće izljevanje opasnih tvari u more može nepovratno uticati na njegov okoliš, turizam i ribarstvo. Ovakve situacije su nepredvidive, zbog čega zahtijevaju dobru pripremljenost i brzu reakciju nadležnih institucija, kako bi se posljedice u što većoj mjeri smanjile.

Provedena revizija pokazala je da u FBiH još uvijek nisu uspostavljene osnovne prepostavke za efikasno upravljanje intervencijama u slučaju incidentnog zagađenja mora. Nedostaci postojećeg regulatornog okvira, neadekvatne institucionalne prepostavke za zaštitu voda, nepostupanje u skladu s donesenim propisima, kašnjenje u donošenju jasnih procedura djelovanja – sve to ukazuje na neefikasnost nadležnih institucija u ovoj oblasti.

Poseban problem predstavlja neadekvatno uređena zaštita mora, jer nijedan od donesenih propisa u BiH nije precizno definisao upravljanje morem i njegovu zaštitu. Podijeljene i nejasno propisane nadležnosti između različitih nivoa vlasti i velikog broja institucija ostavile su prostor za prebacivanje odgovornosti i nedovoljnu posvećenost zaštiti mora.

Regulativom iz oblasti zaštite voda u FBiH nije propisano donošenje posebnih planova za incidentna zagađenja mora, nego je predviđeno da se planovi za incidentna zagađenja voda koriste i u slučaju zagađenja obalnih morskih voda. Međutim, utvrđeno je značajno kašnjenje u donošenju operativnih planova za incidentna zagađenja voda.

Kantonalno ministarstvo nadležno za vode (HNK) nije kreiralo operativni plan za incidentna zagađenja voda, koji je trebalo izraditi u saradnji s Agencijom za vodno područje Jadranskog mora. Nije, shodno Zakonu o unutrašnjoj i pomorskoj plovidbi, donesen ni plan odbrane od iznenadnih zagađenja s broda i priobalnog pojasa unutarnjih voda. Konstatovano je da predmetnim Zakonom nije precizno i jasno definisano koje su to institucije koje trebaju donijeti ovaj Plan, a nadležne institucije nisu uložile napore da razriješe ovo pitanje, preciznije ga propisu i pristupe izradi Plana.

Nakon višegodišnjeg kašnjenja, u 2020. godini objavljen je Federalni operativni plan za incidentna zagađenja III stepena ugroženosti. Međutim, on ne sadrži sve potrebne elemente, niti su u njegovu realizaciju uključene sve institucije značajne za zaštitu mora. Pored toga, ogledne vježbe, kao ključni element provjere interventnih djelovanja, do sada nisu organizovane, zbog čega je **upitna spremnost** svih nadležnih institucija za efikasno postupanje u realizaciji Federalnog operativnog plana.

U skladu s utvrđenim nalazima i zaključcima revizije date su preporuke čija primjena može pomoći u stvaranju uslova za bolju zaštitu mora od incidentnog zagađenja. Za realizaciju preporuka neophodno je ostvariti proaktivnu saradnju s institucijama BiH, kako bi se zajedničkim djelovanjem uredila zaštita Jadranskog mora i uspostavio efikasan sistem interventnog postupanja.

Kompletan izvještaj revizije učinka dostupan je na internet-stranici Ureda za reviziju: www.vrifbih.ba.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić